

عنوان درس به فارسی: جریان شناسی مطالعات حدیثی معاصر
به عربی: تيارات معاصرة في دراسة الحديث
به انگلیسی: Contemporary Trends in Hadith Studies

مشخصات درس:
نوع درس: تخصصی
تعداد واحد: ۲
زمان درس: ۳۲

اهداف:

در این درس، هدف آن است که دانشجویان با جریان‌های معاصر در مطالعات حدیثی به نحوی آشنا شوند که کاملاً در یابد چه مسئله‌ها و احیاناً شبهه‌هایی در این باره وجود دارد و این امکان برای او فراهم گردد که با عرضه محتوای درس حاضر با دروس سنتی حدیث، دریابد چه نسبتی میان دانش حدیث در طی قرون با مطالعات عصر کنونی وجود دارد. در این درس، جریان‌های مطالعات حدیثی چه نزد مستشرقان و چه نزد مسلمانان از محققان ایران و دیگر کشورهای اسلامی بررسی می‌شود تا آشکار شود در میان این دو طیف تا چه حد همگرایی و در چه حوزه‌هایی تمایز وجود دارد.

دروس پیش‌نیاز:

فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

الف. ۱- نقد و ارزیابی حدیث	رویکرد تاریخ بنیاد: وایل، اشپرنگر، میور، دوزی، ونسینک ویکرد شکاکانه: گلدسیهر، ساخت، کوک، کرونه، ونزبرو رویکرد اعتدالگرا: فوک، خوتیر یونبول، شولر، فان اس، کیستر، موتسکی معرفی مطالعات فوک در باره انتقال میراث حدیثی، روش تحلیل اسنادی - متنی از یونبول تا موتسکی، سنت شفاهی نزد شولر	الف. مطالعات حدیثی در غرب
الف-۲. حدیث و فرهنگ مسلمانان (بررسی ریشه‌های روایی باورها و رفتارهای مسلمانان): ونسینک، کلبرگ، روبین، باکلی، گلیو، برونر	الف-۳. پرداختن به علوم حدیث: گلدسیهر، برتن، کلبرگ، دیکینسون، یونبول	
ب-۱. پاسخ به مستشرقان شکاک نبیه عبود، محمد مصطفی اعظمی، سعد المرصفی، محمد ابوشهبه، احمد عمر هاشم، محمد بهاء الدین، حاکم عیسان مطیری، حیدر حب الله	ب-۲. مطالعات حدیثی مستقل در جهان تشیع نقد تاریخی - جدلی صحاح اهل سنت: سید مرتضی عسکری، غیب غلامی، ... کاوش در احادیث دخیل در کتب شیعه: محمد تقی شوشتری، صالحی نجف آبادی رویکرد تهذیب‌گرا به احادیث شیعه: سید ابوالفضل برقی و همفکران، محمد باقر بهبودی نگرش مکتب تفکیک به حدیث و جایگاه آن در آموزه‌های شیعی	ب. مطالعات جدید حدیثی در جهان اسلام
ب-۳. مطالعات حدیثی مستقل در جهان اهل سنت	نسخه شناسی آثار متقدم حدیثی: فؤاد سزگین، نبیه عبود رویکرد تهذیب‌گرا به احادیث اهل سنت: البانی و همفکران جریان قرآنیون در مواجهه با حدیث: احمد صبحی منصور، محمود ابوریئه، محمد الطالبی، محمد شحرور، غلام پرویز جریان نومعتزله در مواجهه با حدیث: محمد عماره، حسن حنفی، هشام جعیت	

تکلیف عملکردی

تکالیف عملکردی، به پیشنهاد استاد در راستای تحقق هدف فوق به دانشجو واگذار شود.

راهبردهای تدریس و یادگیری

در معرفی هر بخش از محتوا، پیشنهاد می‌شود به مثال‌هایی به عنوان پیش نمونه اشاره شود و بسط مطلب بر اساس مثال پیش نمونه صورت گیرد تا به خوبی در ذهن دانشجو جای گیرد. همچنین توصیه می‌شود از ذکر نامها به صورت انبوه و فاقد بسط خودداری گردد.

فهرست منابع	منبع اصلی (آموزشی) آموزش عالی قرآنی کشور، در دست چاپ	کتاب آموزشی درس «جریان شناسی مطالعات حدیثی معاصر»، مرکز هماهنگی و توسعه پژوهش و آموزش عالی
	منابع فرعی (پژوهشی) اعظمی، محمد مصطفی، دراسات فی الحدیث النبوی و تاریخ تدوین، ۱۴۰۰ق	

مرصفی، سعد، المستشرقون و السنة، ۱۴۰۰ق
 شوشتری، محمد تقی، الاخبار الدخیله، ۱۴۰۱ق
 سزگین، فؤاد، تاریخ التراث العربی، ج ۱: علوم القرآن و الحدیث، ۱۴۰۳ق
 ابوشهبه، محمد، دفاع عن السنة، قاهره، ۱۴۰۶ق/ ۱۹۸۵م
 هاشم، احمد عمر، منهج الدفاع عن الحدیث النبوی، ۱۴۱۰ق
 بهاء الدین، محمد، المستشرقون و الحدیث النبوی، عمان، ۱۴۲۰ق/ ۱۹۹۹م
 حب الله، حیدر، الحدیث و المستشرقون، ۱۴۳۱ق
 ابو ریه، محمود، اضواء على السنة المحمدیه، قاهره، ۱۹۹۴م
 المطیری، حاکم عیسان، تاریخ تدوین السنة و شبهات المستشرقین، ۲۰۰۲م
 منصور، احمد صحیحی، القرآن و کفی مصدرا للتشریع الاسلامی، ۲۰۰۵م
 برقی، ابوالفضل، عرض اخبار اصول بر قرآن و عقول، ۱۳۸۸ش
 سیدان، سید جعفر، روش ما در گفتگوهای علمی، ۱۳۸۸ش
 پارسا، فروغ، حدیث در نگاه خاورشناسان، ۱۳۸۸ش
 البانی، محمد ناصرالدین، آثار متعدد در احادیث ضعاف در کتب حدیث

Goldziher, Ignaz, Muhammedanische Studien, ۱۸۹۰
 Wensinck, A.J., A Handbook of Early Muhammadan Tradition: Alphabetically Arranged ۱۹۲۷
 Schacht, J., The Origins of Muhammadan Jurisprudence ۱۹۵۰
 Rubin, Uri, Prophets and Progenitors in the Early Shi'a Tradition, ۱۹۷۹
 Juynboll, G.H.A., Muslim Tradition ۱۹۸۳
 Kohlberg, Etan, Belief and Law in Imami Shi'ism, ۱۹۹۱
 Burton, John, An Introduction to the Hadith ۱۹۹۵
 Rubin, Uri, "Apocalypse and Authority in Islamic Tradition: The Emergence of the Twelve Leaders", AQ, ۱۹۹۷
 Buckley, R.P., "On the Origins of Shi'i Hadith", The Muslim World, ۱۹۹۸
 Gleave, Robert, "Between Hadith and Fiqh: The Canonical Imami Collections of Akhbar", Islamic Law and Society, Vol. ۸, No. ۳, Hadith and Fiqh, ۲۰۰۱
 Dickinson, Eerik, The Development of Early Sunnite Hadith Criticism: The Taqdim of Ibn Abi Hatim al-Razi ۲۰۰۱
 Swarup, Ram, Understanding the Hadith, ۲۰۰۲
 Motzki, H. (ed), Hadith: Origins and Developments ۲۰۰۴
 Brunner, Rainer, "The Role of Hadith as Cultural Memory in Shi'i History", Jerusalem Studies in Arabic and Islam ۲۰۰۵
 Schoeler, Gregor, The Oral and the Written in Early Islam ۲۰۰۶
 Juynboll, G.H.A., Encyclopedia of Canonical Hadith ۲۰۰۷

۴	۳		۲		۱	ارزشیابی یادگیری
تکلیف ☒ درسی	☒ آزمون های نوشتاری	آزمون های ☒ نهایی	☐ آزمون های نوشتاری	آزمون عملکردی ☐	میان ترم ☐	

